

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Inntekter og tilskudd

Betalingsmodell for somatiske helsetjenester er en kombinasjon av innsattsstyrt finansiering og basistilskudd. Innsattsstyrt finansiering er basert på systemene DRG og ISF. DRG/ISF-systemet innebærer at DRG-poengene blir multiplisert med en pris per enhet. Samlet tilskudd fra Helse Vest inntektsføres i det år tilskuddet er gitt for. ISF-inntekter (innsattsstyrt finansiering), egenandeler samt refusjon fra HELFO er knyttet opp mot produksjon i virksomheten og blir inntektsført i den perioden aktiviteten er utført.

Mottatte investeringstilskudd og øremerkede gaver er behandlet som en utsatt inntektsføring. Tilskuddene klassifiseres som avsetninger under gjeld og blir resultatført som en korreksjonspost til avskrivningene på driftsmiddelet som tilskuddet knytter seg til.

Driftstilskudd som ikke knytter seg til bestemte kostnader blir inntektsført under andre driftsinntekter.

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når kravet på vederlag oppstår. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er klar sammenheng mellom utgifter og inntekter, fastsettes fordeling etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Skatt

Virksomheten er ikke skattepliktig.

Varige driftsmidler og av/nedskrivninger

Varige driftsmidler vurderes til historisk kost etter fradrag for planmessige lineære avskrivninger. Avskrivninger foretas fra og med det år driftsmiddelet tas i bruk.

Anleggsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående.

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Beholdninger

Beholdninger er vurdert til lavest av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ytelsesbasert pensjonsordning vurderes til nåverdien av fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Som økonomiske forutsetninger anvender selskapet en diskonteringsrente med OMF-påslag. Selskapet har valgt å anvende avkastning på pensjonsmidler som avviker fra diskonteringsrenten på forpliktelsen. Pensjonsopptjening, rentekostnad på pensjonsforpliktelse og avkastning på pensjonsmidler føres netto over driftsresultatet.

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Virkningen av endringer i pensjonsplan fordeles over gjenværende opptjeningstid. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene og er beregnet av balanseførte beløp. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av pensjonsforpliktelsene og verdien av pensjonsmidler som avsatt for betaling av ytelsene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi.

Planendringseffekter regnskapsføres som hovedregel over driftsresultatet.

Endringer i NRS 6 pensjonskostnader

Endringen består i at planendringsevinster som oppstår i forbindelse med ubetingede planendringer nå kan benyttes til å redusere uinnregnede estimatavvik. Før endringen var det plikt til å resultatføre slike gevinster i sin helhet. Haraldsplass Diakonale Sykehus har valgt å bruke gevinsten til å redusere uinnregnede estimatavvik. Endringene som er fastsatt av Norsk RegnskapsStiftelse i 2019 får virkning fra 01.01.2020, men tidligere anvendelse er tillatt. Haraldsplass Diakonale Sykehus AS har valgt tidligimplementering.

Egenkapitalinnskudd i KLP

For egenkapitalandel i KLP benyttes kostprinsippet. Det vil si at det normalt bare er inn- og utbetalinger som påvirker balanseført verdi av innskuddet. Det som investeres i egenkapital i KLP, er midler som går inn på kundens egenkapitalkonto, og forblir kundens eiendel. Egenkapitalinnskuddet får kunden med seg ved en eventuell flytting.

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og kontroll til selskapet (finansiell leasing), balanseføres under varige driftsmidler og tilhørende leieforpliktelse medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdien av leiebetalingene. Driftsmiddelet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Endring av regnskapsprinsipp og sammenligningstall

Ved endring av regnskapsprinsipp og ved reklassifisering av poster i regnskapet blir sammenlignbare tall endret tilsvarende.

Note 2 – Inntekter per virksomhetsområde

	2020	2019
Basisramme og kapitaltilskudd	505 162 000	485 717 000
Engangstilskudd	50 437 000	0
Aktivitetsbasert inntekt	385 193 258	392 545 802
Andre inntekter	102 736 483	84 200 585
Sum	1 043 528 741	962 463 387

Sykehuset har i 2020 mottatt kr. 50.437.000 i ekstra engangsbevilgninger for å kompensere for inntektstap og merkostnader forbundet med pandemisituasjonen.

Note 3 – Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnad	2020	2019
Lønn og feriepenger	561 272 235	532 148 819
Arbeidsgiveravgift	73 703 990	74 992 475
Pensjonskostnader	75 818 316	103 717 021
Innleie av helsepersonell	7 518 097	9 687 975
Andre ytelser	1 215 202	1 182 592
Andre personalkostnader	2 416 345	4 920 557
Sum	721 944 183	726 649 438

Gjennomsnittlig antall årsverk var 761 i 2020 mot 753 i 2019.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder
Lønn og feriepenger	1 943 180
Andre ytelser	5 241

Administrerende direktør er tilknyttet virksomhetens kollektive pensjonsordning på samme vilkår som selskapets øvrige ansatte. Pensjonskostnad for administrerende direktør utgjør kr. 389.193 og betalt premie utgjør kr. 176.112. I tillegg har administrerende direktør avtale om delvis opptjening av pensjonsytelser for lønn ut over 12G. Årlig premie utgjør kr. 185.268.

Administrerende direktør har avtale om 6 måneders etterlønn.

Styreonorar for 2020 er kostnadsført med kr. 540.150

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Note 4 – Varekostnader

	2020	2019
Kjøp av medisinsk forbruksmaterieil	55 058 304	46 954 461
Andre varekostnader	27 035 793	23 244 650
Kjøp av helsetjenester	0	0
Sum	98 213 568	85 280 337

Note 5 – Andre driftskostnader

	2020	2019
Kostnader lokaler inkl. energi og brensel	57 562 668	57 634 509
Utstyr, inventar og lignende	11 658 992	6 528 663
Reparasjon, vedlikehold og service	17 448 279	12 200 530
Fremmede tjenester	45 727 257	27 508 421
Kontorkostnader, IT og lignende	26 052 568	30 324 608
Andre driftskostnader	6 769 245	9 118 030
Gevinst / tap ved salg av driftsmidler	-	-
Sum	165 219 010	143 314 761

Note 6 – Investeringer

	Bokført verdi 01.01.2020	Markedsverdi 31.12.2020	Resultatført Verdiendring
Rentefond KLP FRN	16 055 106	16 420 825	365 719

Anskaffelseskost 01.11.2016 var kr. 15.000.000. Avkastning i 2020 utgjør 2,28 %.

Note 7 – Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Ombygging leide lokaler	Medisinsk teknisk utstyr	IT-utstyr/ software	Inventar/ innredning, m.v.	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	70 828 614	147 296 107	7 907 688	36 943 154	262 975 564
Tilgang i året	3 908 718	21 393 215	4 730 045	11 182 036	41 214 014
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	74 737 332	168 689 322	12 637 733	48 125 190	304 189 578
Akk av- og nedskrivninger pr. 1.1.	28 519 573	82 484 116	2 820 098	12 391 170	126 214 956
Årets avskrivninger	2 530 575	12 443 283	3 575 415	3 708 233	22 257 506
Reversert avskrivning solgte eiendeler	0	0	0	0	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0
Akk av- og nedskrivninger pr. 31.12.	31 050 148	94 927 399	6 395 513	16 099 403	148 472 462
Bokført verdi pr. 31.12.	43 687 184	73 761 924	6 242 221	32 025 787	155 717 115
Økonomisk levetid	25 år	5-10 år	3-7 år	5-10 år	
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	

Balansførte leieavtaler inkludert i anskaffelseskost utgjør kr. 50.944.629 per 31.12.2020.

Årets avskrivninger for balansførte leieavtaler utgjør kr. 6.722.796.

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Note 8 – Fordringer med forfall senere enn ett år

	2020	2019
Fordring mot Helse Vest RHF *)	45 140 505	45 140 505
Egenkapitalinnskudd i KLP	44 853 827	41 411 763
Lån til konsernselskap **)	10 642 702	10 642 702

*) Det er inngått forlik mellom Helse Vest RHF og Haraldsplass Diakonale Sykehus AS om et betinget krav knyttet til oppgjør for feriepenge, variabel lønn, overlegepermisjoner og pensjonsforpliktelser fra før sykehusreformen. Kravet kommer til utbetaling dersom avtaleforholdet mellom Helse Vest RHF. og Haraldsplass Diakonale Sykehus AS opphører.

**) Rente på lånet er satt til 6 måneders NIBOR + 1 %.

Note 9 – Pantesikret langsiktig gjeld

Gjeld	2020	2019
Gjeld med forfall senere enn fem år	0	0
Gjeld som er sikret ved pant		
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 500 000	5 000 000
Annen langsiktig gjeld	50 944 629	39 297 913
Sum	53 444 629	44 297 913
Bokført verdi av pantsatte eiendeler		
Driftstilbehør	112 029 932	94 451 565

Note 10 – Bundne midler

Av innestående på bankkonto er kr 23.139.132 bundne skattetrekksmidler. Beløpet skal dekke skyldig skattetrekk pr. 31.12. Skyldig skattetrekk var per 31.12. kr. 23.288.093. Det manglende innskuddet er gjort opp i 2021.

Note 11 – Beholdninger

	2020	2019
Medisinsk forbruksmateriell og andre beholdninger	9 522 090	5 159 140
Sum	9 522 090	5 159 140

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Note 12 – Mellomværende med selskap i samme konsern

Kundefordringer	2020	2019
Haraldsplass Diakonale Stiftelse	790 231	517 208
Lån til Haraldsplass Diakonale Stiftelse	10 642 702	10 642 702

Note 13 – Pensjonskostnader, -midler og – forpliktelser

Selskapet har pensjonsordninger i KLP som omfatter i alt 2.323 personer, herav 1.058 aktive. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsen inkluderer AFP-ordningen.

Vedtatte endringer i lov/tariffavtaler samt Bransjeavtale som har gitt grunnlag for planendringseffekter:

Stortinget vedtok endringer av lov om Statens Pensjonskasse, Samordningsloven og enkelte andre lover 11. juni 2019 som har betydning for innholdet i pensjonsløftet innenfor offentlig sektor. Kommunenes Sentralforbund (KS) innarbeidet lovbestemmelsene i tariffavtalen som ble godkjent av partene den 20. juni 2019. De øvrige tariffområder må også godta de nye lovbestemmelsene, jf. avtalen av 3.3.2018 og krav etter overføringsavtalen. I praksis betyr dette at endrede regler for beregning av alderspensjon i OfTP er vedtatt både for statlig og kommunal sektor i juni 2019. Den 21. juni 2019 tilsluttet medlemmer av Finans Norge som leverer OfTP seg til ny "Avtale om beregnet folketrygd i offentlig tjenstepensjon2" ("Bransjeavtale"). Avtalen er inngått mellom leverandører av offentlig tjenstepensjon tilsluttet Finans Norge og benyttes ved beregning av tilbud/anbud i forbindelse med anbudsprosesser og ved inngåelse av forsikringsavtaler for offentlige tjenstepensjonsordninger. Formålet med avtalen er at leverandørene skal ha en mest mulig lik praksis i forhold til hvilke pensjonsbeløp som forsikres gjennom årlig premie og som er bestemmende for oppbygging av premiereserve før overgang til alderspensjon..

Det gjenstår fortsatt noen viktige avklaringer av regelverket. Beregning av alderspensjon for dem med særaldersgrense og som er født i 1963 og senere, beregning av ny AFP for årskullene 1963 og yngre, beregning av alderspensjon for allerede løpende uførepensjoner.

Hovedpunktene i avtalen fra 2018 og som ble lovfestet og tariffestet i juni 2019 er som følger:

Avtalen har ett skjæringspunkt ved årskullet 1963. Alle årskull fra og med 1954 og til med 1962 beholder dagens tjenstepensjonsordning og dagens AFP-ordning. Årskullene fra og med 1959 og til og med 1962 får en avtrappende individuell garantibestemmelse. Den viktigste endringen for disse årskullene vil bli nye samordningsregler, jf. Stortingsvedtak juni 2018.

NRS(V) Endring av alderspensjons- og samordningsreglene for OfTP. For årskullet 1963 og alle yngre årskull innføres ny OfTP for opptjening fra og med 2020. Den nye pensjonsordningen vil være etter en såkalt påslagsmodell. På samme måte som i folketrygden beregnes en pensjonsbeholdning. Denne samordnes ikke med folketrygden. Alderspensjonsytelsen utbetales livsvarig og beregnes av pensjonsbeholdningen delt på delingstall ved pensjonering. Den kan tas ut fleksibelt mellom 62 år og 75 år. Det innføres 3 særskilte "kompensasjonsytelser" i kombinasjon med ny tjenstepensjon: Individuelle (nedtrappende) garantibestemmelser for årskullene 1963 – 1967. Overgangstillegg for årskullene 1963 – 1970. Betinget tjenstepensjon for dem som ikke kvalifiserer til ny AFP – gjelder alle årskull fra 1963 og yngre

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsordning	90 053 387	95 935 734
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	38 273 490	43 929 387
Avkastning på pensjonsmidler	-55 220 029	-57 215 351
Resultatført estimatavvik	0	52 145 123
Administrasjonskostnad	3 888 042	3 915 594
Arbeidsgiveravgift	10 281 224	13 970 678
Resultatført planendring	0	-37 919 020
Pensjonskostnad	<u>87 276 114</u>	<u>114 762 145</u>
Medlemsinnskudd fra ansatte	-11 692 574	-11 306 688
Netto pensjonskostnad	<u>75 583 540</u>	<u>103 455 457</u>
	31.12.2020	31.12.2019
Opptjente pensjonsforpliktelser		
Beregnet effekt av fremtidig lønnsregulering		
Påløpte pensjonsforpliktelser	1 835 088 999	1 595 606 518
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-1 526 887 320	-1 433 783 257
Ikke resultatført virkning av estimatavvik ekskl. aga	-237 670 827	-82 458 212
Periodisert arbeidsgiveravgift	18 409 147	19 654 768
Netto pensjonsforpliktelser/-midler	<u>88 939 999</u>	<u>99 019 817</u>

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	1,70 %	2,30 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,10 %	3,80 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,25 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	2,00 %	2,00 %
Forventet pensjonsøkning	1,24 %	1,24 %

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger.

Gjennomsnittlig durasjon på selskapets planer:

Sykepleierordningen:	19,5 år
Sykehuslegeordningen:	20,3 år
Fellesordningen:	17,9 år

Uttak av AFP fra 62 år

Aldersgrense	65 år	70 år			
Sykepleiere	36 %	42,5 %			
Sykehusleger		15 %			
Fellesordningen	36 %	42,5 %			
Frivillig avgang					
Alder (i år) Sykepleiere	<20	20-30	31-40	41-49	50-55
Avgang (i %)	25	25	6	4	3
Alder (i år) Fellesordningen og sykehusleger	<24	24-29	30-39	40-49	50-55
Avgang (i %)	25	15	7,5	5	3

Gjennom den årlige bestillingen fra Helse Vest RHF reguleres årlig kostnadsdekning av pensjoner. I denne er det tatt inn en egen formulering som regulerer selskapets kompensasjon knyttet til variasjon i pensjonskostnader. I dette ligger at i den grad Helse Vest RHF kompenserer egne helseforetak for ekstraordinære pensjonsutgifter, herunder amortisering av av tidligere opptjente rettigheter, vil også HDS AS få tilsvarende kompensasjon. Se også note 15.

Note 14 – Andre avsetninger for forpliktelser

	2020	2019
Avtalefestet permisjon	19 405 828	18 163 403
Fond til forskning og faglig utvikling	12 055 346	13 494 568
Andre avsetninger	11 915 085	8 874 179
Sum	<u>43 376 259</u>	<u>40 532 150</u>

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Note 15 – Egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2020	32 207 000	18 946 500	75 640 442	126 793 942
Årets endring i egenkapital				
Årets resultat			36 147 918	36 147 918
Egenkapital 31.12.2020	32 207 000	18 946 500	111 788 360	162 941 860

Som følge av en planendring ble pensjonskostnaden i 2014 vesentlig redusert. Selskapet mottok likevel finansiering med utgangspunkt i pensjonskostnaden for 2013. Helse Vest RHF forutsatte at oppbygging av egenkapital som følge av overkompensasjon for pensjonskostnad i 2014 benyttes til å dekke fremtidig vekst i pensjonskostnader. Også for 2020 har selskapet mottatt finansiering med basis i pensjonskostnaden for 2013. Dette innebærer at årsresultatet for 2020 er kompensert kr. 21.570.127 ut over aktuarberegnet pensjonskostnad. Resterende egenkapital som er bundet opp for å dekke fremtidig pensjonskostnad utgjør kr. 66.210.733 per 31.12.2020.

Per 31.12.2020 overstiger ikke-balanseførte pensjonsforpliktelser selskapets egenkapital. Vurderingen om grunnlaget for fortsatt drift er basert på at det er et offentlig ansvar å dekke de historiske pensjonskostnadene hos ideelle aktører som driver helse- og sosiale tjenester etter avtale med staten. Se også note 13.

Note 16 – Aksjekapital og aksjonærinformasjon

	Antall	Pålydende	Bokført
Aksjer	30 100	1 070	32 207 000

Navn	Aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Haraldsplass diakonale stiftelse	30 100	100 %	100 %

Note 17 – Nærstående parter

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS leier sykehusbygninger av sykehusets eier, Haraldsplass Diakonale Stiftelse. Fakturert leie for 2019 er kr. 46.844.433.

Note 18 – Revisjonshonorar

Revisjonshonorar	2020	2019
Lovpålagt revisjon	253 550	226 550
Andre attestasjonstjenester	3 950	0
Andre tjenester utenfor revisjon	34 000	0
Sum	291 500	226 550

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Noter til regnskap 2020

Note 19 – Annen kortsiktig gjeld

	2020	2019
Påløpte feriepenger	68 864 907	65 921 426
Annen opptjent ikke utbetalt lønn	15 731 874	16 575 304
Andre avsetninger	25 820 978	3 548 237
Sum	110 417 759	86 044 967